

Cynllun Pontio Safonau'r Gymraeg CFFDLC - diweddarwyd ddiwethaf 1/09/17

Rhif Safon	Dosbarth Safon	Safon Yngylch	Gofyniad y Safon	Cynllun Gweithredu	Gweler Hefyd Safon Rhif	Ffrâm Amser Comisiynydd y Gymraeg	Aseiniwyd I	Gweithredu wedi'i Gwblhau
1	Cyflenwi Gwasanaethau	Gohebiaeth a anfonir gan gorff - pan fo corff yn ateb gohebiaeth	Os byddwch yn cael unrhyw ohebiaeth yn Gymraeg oddi wrth berson, rhaid ichi ateb yn Gymraeg (os oes angen ateb), oni bai bod y person wedi dweud nad oes angen ateb yn Gymraeg	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith	7	25 Ionawr 2017		Amh
2	Cyflenwi Gwasanaethau	Gohebiaeth a anfonir gan gorff - pan fo corff yn gohebu - pan fo corff yn gohebu ag unigolyn	Pan fyddwch yn gohebu ag unigolyn (A) am y tro cyntaf, rhaid ichi ofyn i A a yw'n dymuno cael gohebiaeth oddi wrthych yn Gymraeg, ac os yw A yn ymateb i ddweud fod A yn dymuno cael gohebiaeth yn Gymraeg, rhaid ichi (a) cadw cofnod o ddymuniad A (b) gohebu yn Gymraeg ag A wrth ohebu ag A o hynny ymlaen, ac (c) anfon unrhyw ffurflenni y byddwch yn eu hanfon at A o hynny ymlaen yn Gymraeg	Creu ffurflen dewis iaith.		25 Ionawr 2017	RhCB	Ionawr 2017
3	Cyflenwi Gwasanaethau	Gohebiaeth a anfonir gan gorff - pan fo corff yn gohebu â mwy nag un aelod o'r un aelwyd	Pan fyddwch yn anfon gohebiaeth a gyfeirir at ddau unigolyn sy'n aelodau o'r un aelwyd (er enghraifft, rhieni plentyn) am y tro cyntaf, rhaid ichi ofyn iddynt a ydynt yn dymuno cael gohebiaeth oddi wrthych yn Gymraeg; ac os - (a) yw'r ddau unigolyn yn ymateb i ddweud eu bod yn dymuno cael gohebiaeth yn Gymraeg, rhaid ichi gadw cofnod o'r dymuniad hwnnw a gohebu yn Gymraeg o hynny ymlaen pan fyddwch yn anfon gohebiaeth a gyfeirir at y ddau unigolyn hynny; (b) yw un o'r unigolion (ond nid y ddau) yn ymateb i ddweud ei fod yn dymuno cael gohebiaeth yn Gymraeg, rhaid ichi gadw cofnod o'r dymuniad hwnnw, a darparu fersiwn Gymraeg o ohebiaeth o hynny ymlaen pan fyddwch yn anfon gohebiaeth at y ddau unigolyn hynny	Creu ffurflen dewis iaith. Creu tabl Excel dewis iaith.		25 Ionawr 2017	RhCB	Ionawr 2017
4	Cyflenwi Gwasanaethau	Gohebiaeth a anfonir gan gorff - pan fo corff yn gohebu â sawl person (er enghraifft, pan fydd yn anfon cylchlythyr, neu'n anfon yr un llythyr at nifer o gartrefi)	Pan fyddwch yn anfon yr un ohebiaeth at nifer o bersonau, rhaid ichi anfon fersiwn Gymraeg o'r ohebiaeth ar yr un pryd ag y byddwch yn anfon unrhyw fersiwn Saesneg ohoni	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith		25 Ionawr 2017		Amh
5	Cyflenwi Gwasanaethau	Safonau Cyffredinol ynghylch gohebu	Os nad ydych yn gwybod a yw person yn dymuno cael gohebiaeth oddi wrthych yn Gymraeg rhaid ichi ddarparu fersiwn Gymraeg o'r ohebiaeth pan fyddwch yn gohebu â'r person hwnnw.	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith		25 Ionawr 2017		Amh
6	Cyflenwi Gwasanaethau	Safonau Cyffredinol ynghylch gohebu	Os byddwch yn llunio fersiwn Gymraeg a fersiwn Saesneg gyfatebol o ohebiaeth, rhaid ichi beidio â thrin y fersiwn Gymraeg yn llai ffafril na'r fersiwn Saesneg (er enghraifft, os yw'r fersiwn Saesneg wedi ei llofnodi, yna rhaid i'r fersiwn Gymraeg gael ei thrin yr un modd)	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith		25 Ionawr 2017		Amh
7	Cyflenwi Gwasanaethau	Safonau Cyffredinol ynghylch gohebu	Rhaid ichi ddatgan - (a) mewn gohebiaeth, a (b) mewn cyhoeddiadau a hysbysiadau sy'n gwahodd personau i anfon ymateb neu i anfon gohebiaeth atoch, eich bod yn croesawu cael gohebiaeth yn Gymraeg, y byddwch yn ateb gohebiaeth yn Gymraeg, ac na fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi	I'w ychwanegu at dempledi llythrau, arolygon, contractau, swyddi, polisïau, ffurflenni a negeseuon e-bost. Y Geiriad canlynol i'w ychwanegu at bob templed - "Rydym yn croesawu gohebiaeth yn Gymraeg; ymatebwn yn Gymraeg; ac, na fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. We welcome receiving correspondence in Welsh; we will respond in Welsh; and, corresponding in Welsh will not lead to a delay".		25 Ionawr 2017	RhCB	Ionawr 2017
8	Cyflenwi Gwasanaethau	Safonau ynghylch galwadau ffôn i gorff ac oddi wrth gorff - galwadau ffôn i brif rif ffôn y corff ac i linellau cymorth neu ganolfannau galwadau	Pan fydd person yn cysylltu â chi ar eich prif rif ffôn, neu ar unrhyw rifau llinell gymorth neu rifau canolfan alwadau, rhaid ichi gyfarch y person yn Gymraeg	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith		25 Ionawr 2017		Amh
9	Cyflenwi Gwasanaethau	Safonau ynghylch galwadau ffôn i gorff ac oddi wrth gorff - galwadau ffôn i brif rif ffôn y corff ac i linellau cymorth neu ganolfannau galwadau	Pan fydd person yn cysylltu â chi ar eich prif rif ffôn, neu ar unrhyw rifau llinell gymorth neu rifau canolfan alwadau, rhaid ichi roi gwybod i'r person bod gwasanaeth Cymraeg ar gael	Wedi'i ychwanegu at y Polisi Defnyddio'r Gymraeg yn y Gwaith. Gellid ychwanegu llinell syml fel 'a Welsh language service is available' neu 'Mae gwasanaeth Cymraeg ar gael' ar ddiwedd y neges e-bost at y staff i Atgoffa am y cyfarchiad.		25 Ionawr 2017	RhCB	Ionawr 2017
11	Cyflenwi Gwasanaethau	Safonau ynghylch galwadau ffôn i gorff ac oddi wrth gorff - galwadau ffôn i brif rif ffôn y corff ac i linellau cymorth neu ganolfannau galwadau	Pan fo person yn cysylltu â chi ar eich prif rif ffôn, ar linell gymorth neu rifau canolfan alwadau, rhaid ichi ddelio â'r alwad yn Gymraeg os yw'r person yn dymuno hynny - (a) hyd nes ei bod yn angenrheidiol trosglwyddo'r alwad i aelod o staff nad yw'n siarad Cymraeg sy'n gallu darparu gwasanaeth ar bwnc penodol; a (b) hyd nes nad oes aelod o staff sy'n siarad Cymraeg ar gael i ddarparu gwasanaeth ar y pwnc penodol hwnnw	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith.		25 Ionawr 2017		Amh
12	Cyflenwi Gwasanaethau	Safonau ynghylch galwadau ffôn i gorff ac oddi wrth gorff - galwadau ffôn i brif rif ffôn y corff ac i linellau cymorth neu ganolfannau galwadau	Pan fyddwch yn hysbysebu rhifau ffôn, llinellau cymorth neu wasanaethau canolfannau galwadau, rhaid ichi beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafril na'r Saesneg	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith		25 Ionawr 2017		Amh
13	Cyflenwi Gwasanaethau	Safonau ynghylch galwadau ffôn i gorff ac oddi wrth gorff - galwadau ffôn i brif rif ffôn y corff ac i linellau cymorth neu ganolfannau galwadau	Os byddwch yn cynnig gwasanaeth Cymraeg ar eich prif rif ffôn, rhifau llinell gymorth neu rifau canolfan alwadau, rhaid i rif ffôn y gwasanaeth Cymraeg fod yr un peth â rhif ffôn y gwasanaeth Saesneg	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith		25 Ionawr 2017		Amh
14	Cyflenwi Gwasanaethau	Safonau ynghylch galwadau ffôn i gorff ac oddi wrth gorff - galwadau ffôn i brif rif ffôn y corff ac i linellau cymorth neu ganolfannau galwadau	Pan fyddwch yn cyhoeddi eich prif rif ffôn, rhaid ichi nodi (yn Gymraeg) eich bod yn croesawu galwadau yn Gymraeg	"Rydym yn croesawu galwadau ffôn yn Gymraeg" - i'w ychwanegu at dempledi, y wefan ac ati. Wedi'i ychwanegu at y Polisi Defnyddio'r Gymraeg yn y Gwaith.		25 Ionawr 2017	RhCB	Ionawr 2017
15	Cyflenwi Gwasanaethau	Safonau ynghylch galwadau ffôn i gorff ac oddi wrth gorff - galwadau ffôn i brif rif ffôn y corff ac i linellau cymorth neu ganolfannau galwadau	Os oes gennych ddangosyddion perfformiad ar gyfer delio â galwadau ffôn, rhaid ichi sicrhau nad yw'r dangosyddion perfformiad hynny yn trin galwadau ffôn a wneir yn Gymraeg yn llai ffafril na galwadau a wneir yn Saesneg	Amherthnasol - dim dangosyddion perfformiad		25 Ionawr 2017		Amh
16	Cyflenwi Gwasanaethau	Safonau ynghylch galwadau ffôn i gorff ac oddi wrth gorff - galwadau ffôn i brif rif ffôn y corff ac i linellau cymorth neu ganolfannau galwadau	Rhaid i'ch prif wasanaeth (neu wasanaethau) ateb galwadau ffôn roi gwybod i bersonau sy'n galw, yn Gymraeg, fod modd gadael neges yn Gymraeg	Mae neges ein ffôn ateb eisoes yn ddwyieithog. Ail-recordio'r neges ffôn ateb i gynnwys "Croeso i chi adael eich neges yn Gymraeg"		25 Ionawr 2017	RhCB	
17	Cyflenwi Gwasanaethau	Safonau ynghylch galwadau ffôn i gorff ac oddi wrth gorff - galwadau ffôn i brif rif ffôn y corff ac i linellau cymorth neu ganolfannau galwadau	Pan na fo gwasanaeth Cymraeg ar gael ar eich prif rif ffôn, rhaid ichi roi gwybod, yn Gymraeg, i'r personau sy'n galw (pa un ai drwy gyfrwng neges wedi ei hawtomeiddio neu fel arall) pryd y bydd gwasanaeth Cymraeg ar gael	Amherthnasol		25 Ionawr 2017		Amh
19	Cyflenwi Gwasanaethau	Galwadau ffôn i adrannau, ac i aelodau o staff corff	Os bydd person yn cysylltu ag un o'ch adrannau ar rif ffôn llinell uniongyrchol (gan gynnwys ar rifau llinell uniongyrchol aelodau staff), a bod y person hwnnw'n dymuno cael gwasanaeth Cymraeg, rhaid ichi ddelio â'r alwad yn Gymraeg hyd nes (a) ei bod yn angenrheidiol trosglwyddo'r alwad i aelod o staff nad yw'n siarad Cymraeg sy'n gallu darparu gwasanaeth ar bwnc penodol; a (b) nad oes aelod o staff sy'n siarad Cymraeg ar gael i ddarparu gwasanaeth ar y pwnc penodol hwnnw	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith		25 Ionawr 2017		Amh
20	Cyflenwi Gwasanaethau	Galwadau ffôn i adrannau, ac i aelodau o staff corff	Pan fydd person yn cysylltu â chi ar rif llinell uniongyrchol, rhaid ichi sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafril na'r Saesneg wrth gyfarch y person	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith		25 Ionawr 2017		Amh

21	Cyflenwi Gwasanaethau	Galwadau ffôn a wneir gan gorff	Pan fyddwch yn ffonio unigolyn (A) am y tro cyntaf, rhaid ichi ofyn i A a yw'n dymuno cael galwadau ffôn oddi wrthych yn Gymraeg, ac os yw A yn ymateb i ddweud ei fod yn dymuno cael galwadau ffôn yn Gymraeg, rhaid ichi gadw cofnod o'r dymuniad hwnnw, a chynnal galwadau ffôn a wneir i A o hynny ymlaen yn Gymraeg. Rhaid i chi gydfurfio yn mhob amgylchiad, ac eithrio: lle y bo'n angenrheidiol i aelod o staff nad yw'n siarad Cymraeg ddarparu gwasanaeth ar bwnc penodol; a, lle nad oes aelod o staff sy'n siarad Cymraeg ar gael i ddarparu gwasanaeth ar y pwnc penodol hwnnw	Gellid ychwanegu colofn i'r tabl Excel gohebiaeth i gofnodi dymuniadau a darparu hyfforddiant i'r staff ar gadw tabl. Wedi'i ychwanegu at y Polisi Defnyddio'r Gymraeg yn y Gwaith. Wedi'i ychwanegu at y Cyfarwyddiadau Desg Arolygon Etholiadol.		25 Ionawr 2017	RhCB	Ionawr 2017
22	Cyflenwi Gwasanaethau	Corff yn delio â galwadau ffôn drwy system wedi ei hawtomeiddio	Rhaid i unrhyw systemau ffôn wedi eu hawtomeiddio sydd gennych ddarparu'r gwasanaeth cyfan wedi ei awtomeiddio yn Gymraeg	Dim angen gweithredu - mae ffôn ateb y Comisiwn eisoes yn darparu neges ddwyieithog, gyda'r Gymraeg yn flaenoriaeth. Wedi'i ychwanegu at y Polisi Defnyddio'r Gymraeg yn y Gwaith.		25 Ionawr 2017		Ionawr 2017
24	Cyflenwi Gwasanaethau	Cyfarfodydd rhwng corff ac un person gwahoddedig arall	Os byddwch yn gwahodd un person ("P") yn unig i gyfarfod, rhaid ichi ofyn i P a fyddai'n dymuno defnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod, a hysbysu P y byddwch, os oes angen, yn darparu gwasanaeth cyfieithu o'r Gymraeg i'r Saesneg at y diben hwnnw	Mae hyn eisoes ar waith, i bob pwrpas; fodd bynnag, mae angen dull wedi'i ffurfioli o gofnodi y dilyniwyd dymuniadau P - i gynnwys blwch ychwanegol yn y Cyfarwyddiadau Desg Arolygon ar gyfer cyfarfodydd yn gysylltiedig ag arolygon. Wedi'i ychwanegu at y Polisi Defnyddio'r Gymraeg yn y Gwaith. Wedi'i ychwanegu at y Cyfarwyddiadau Desg Arolygon Etholiadol.		25 Ionawr 2017		Ionawr 2017
24A	Cyflenwi Gwasanaethau		Os ydych wedi gwahodd un person yn unig i gyfarfod a bod P wedi eich hysbysu ei fod yn dymuno defnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod, rhaid ichi drefnu bod gwasanaeth cyfieithu ar y pryd o'r Gymraeg i'r Saesneg ar gael yn y cyfarfod (oni bai eich bod yn cynnal y cyfarfod yn Gymraeg heb gymorth gwasanaeth cyfieithu)					Ionawr 12017
25	Cyflenwi Gwasanaethau	Cyfarfodydd rhwng corff a mwy nag un person gwahoddedig	Os byddwch yn gwahodd mwy nag un person i gyfarfod, rhaid ichi ofyn i bob person a yw'n dymuno defnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod					Ionawr 2017
25A	Cyflenwi Gwasanaethau		Os byddwch wedi gwahodd mwy nag un person i gyfarfod, a bod o leiaf 10% (ond llai na 100%) o'r gwahoddedigion wedi eich hysbysu eu bod yn dymuno defnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod, rhaid ichi drefnu bod gwasanaeth cyfieithu ar y pryd o'r Gymraeg i'r Saesneg ar gael yn y cyfarfod					Ionawr 2017
25D	Cyflenwi Gwasanaethau		Os byddwch wedi gwahodd mwy nag un person i gyfarfod, a bod pawb a gafodd wahoddiad wedi eich hysbysu eu bod yn dymuno defnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod, rhaid ichi drefnu bod gwasanaeth cyfieithu ar y pryd o'r Gymraeg i'r Saesneg ar gael yn y cyfarfod (os nad ydych yn cynnal y cyfarfod yn Gymraeg heb gymorth gwasanaeth cyfieithu)					Ionawr 2017
26	Cyflenwi Gwasanaethau	Safonau ynghylch cyfarfodydd a drefnir gan gorff sy'n agored i'r cyhoedd	Os byddwch yn trefnu cyfarfod sy'n agored i'r cyhoedd rhaid ichi ddatgan ar unrhyw ddeunydd sy'n ei hysbysebu, ac ar unrhyw wahoddiad iddo, bod croeso i unrhyw un sy'n bresennol ddefnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod	to be added to any relevant documentation. The following wording to be added to documents, "Byddwn yn croesawu Cymraeg yn y cyfarfod" (We will welcome Welsh at the meeting). Wedi'i ychwanegu at y Polisi Defnyddio'r Gymraeg yn y Gwaith		25 Ionawr 2017	RhCB	Ionawr 2017
27	Cyflenwi Gwasanaethau		Pan fyddwch yn anfon gwahoddiadau i gyfarfod yr ydych yn ei drefnu sy'n agored i'r cyhoedd, rhaid ichi anfon y gwahoddiadau yn Gymraeg	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith		25 Ionawr 2017		Amh
28	Cyflenwi Gwasanaethau		Os byddwch yn gwahodd personau i siarad mewn cyfarfod yr ydych yn ei drefnu sy'n agored i'r cyhoedd, rhaid ichi: (a) gofyn i bob person a wahoddir i siarad a yw'n dymuno defnyddio'r Gymraeg, a (b) os yw'r person hwnnw (neu o leiaf un o'r personau hynny) wedi eich hysbysu ei fod yn dymuno defnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod, darparu gwasanaeth cyfieithu ar y pryd o'r Gymraeg i'r Saesneg at y diben hwnnw (os nad ydych yn cynnal y cyfarfod yn Gymraeg heb wasanaeth cyfieithu)	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith		25 Ionawr 2017		Amh
29	Cyflenwi Gwasanaethau		Os byddwch yn trefnu cyfarfod sy'n agored i'r cyhoedd, rhaid ichi sicrhau bod gwasanaeth cyfieithu ar y pryd o'r Gymraeg i'r Saesneg ar gael yn y cyfarfod, a rhaid ichi hysbysu'r rheini sy'n bresennol ar lafar yn Gymraeg: (a) bod croeso iddynt ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) bod gwasanaeth cyfieithu ar y pryd ar gael	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith		25 Ionawr 2017		Amh
30	Cyflenwi Gwasanaethau		Os byddwch yn arddangos unrhyw ddeunydd ysgrifenedig mewn cyfarfod yr ydych yn ei drefnu sy'n agored i'r cyhoedd, rhaid ichi sicrhau bod y deunydd yn cael ei arddangos yn Gymraeg, a rhaid ichi beidio â thrin unrhyw destun Cymraeg yn llai ffafriol na'r testun Saesneg	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith		25 Ionawr 2017		Amh
31	Cyflenwi Gwasanaethau	Safonau ynghylch digwyddiadau cyhoeddus a drefnir neu a ariennir gan gorff	Os byddwch yn trefnu digwyddiad cyhoeddus, neu'n ariannu o leiaf 50% o ddigwyddiad cyhoeddus, rhaid ichi sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg wrth hybu'r digwyddiad (er enghraifft, o ran y ffordd y mae'r digwyddiad yn cael ei hysbysebu neu y rhoddir cyhoeddusrwydd i'r digwyddiad)	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith		25 Ionawr 2017		Amh
32	Cyflenwi Gwasanaethau		Os byddwch yn trefnu digwyddiad cyhoeddus, neu'n ariannu o leiaf 50% o ddigwyddiad cyhoeddus, rhaid ichi sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg yn y digwyddiad (er enghraifft, mewn perthynas â gwasanaethau a gynigir i bersonau sy'n bresennol yn y digwyddiad, mewn perthynas ag arwyddion a arddangosir yn y digwyddiad, ac mewn perthynas â chyhoeddiadau sain a wneir ynddo)	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith		25 Ionawr 2017	Amh	Amh
33	Cyflenwi Gwasanaethau	Safon ynghylch cyhoeddusrwydd a hysbysebu gan gorff	Rhaid i unrhyw ddeunydd cyhoeddusrwydd neu ddeunydd hysbysebu yr ydych yn ei lunio gael ei lunio yn Gymraeg, ac os byddwch yn llunio'r deunydd yn Gymraeg ac yn Saesneg, rhaid ichi beidio â thrin y fersiwn Gymraeg yn llai ffafriol na'r fersiwn Saesneg	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith		25 Ionawr 2017	Amh	Amh
34	Cyflenwi Gwasanaethau	Safonau ynghylch corff yn arddangos deunydd yn gyhoeddus	Rhaid i unrhyw ddeunydd yr ydych yn ei arddangos yn gyhoeddus gael ei arddangos yn Gymraeg, a rhaid ichi beidio â thrin unrhyw fersiwn Gymraeg o'r deunydd yn llai ffafriol na'r fersiwn Saesneg	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith		25 Ionawr 2017		Amh
36	Cyflenwi Gwasanaethau	Safonau ynghylch corff yn llunio ac yn cyhoeddi dogfennau	Rhaid i unrhyw ddogfennau at ddefnydd y cyhoedd yr ydych yn eu llunio gael eu llunio yn Gymraeg	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith		25 Ionawr 2017		Amh
44	Cyflenwi Gwasanaethau		Os byddwch yn llunio dogfen yn Gymraeg ac yn Saesneg (pa un ai ydynt yn fersiynau ar wahân ai peidio), rhaid ichi beidio â thrin unrhyw fersiwn Gymraeg yn llai ffafriol na'r fersiwn Saesneg	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith		25 Ionawr 2017		Amh
45	Cyflenwi Gwasanaethau		Os byddwch yn llunio fersiwn Gymraeg a fersiwn Saesneg o ddogfen ar wahân, rhaid ichi sicrhau bod y fersiwn Saesneg yn datgan yn glir bod y ddogfen hefyd ar gael yn Gymraeg	I'w ychwanegu at dempledli llythrau, arolygon, contractau, swyddi, polisiau, ffurflenni a negeseuon e-bost. Nodyn atgoffa i'w gynnwys yn y Polisi Defnyddio'r Gymraeg yn y Gwaith	94	25 Ionawr 2017	RhCB	Ionawr 2017
46	Cyflenwi Gwasanaethau	Safonau ynghylch corff yn llunio ac yn cyhoeddi ffurflenni	Rhaid i unrhyw ffurflen yr ydych yn ei rhoi ar gael i'r cyhoedd gael ei llunio yn Gymraeg	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith		25 Ionawr 2017		Amh
46A	Cyflenwi Gwasanaethau		Os byddwch yn llunio fersiwn Gymraeg a fersiwn Saesneg o ffurflen ar wahân, rhaid ichi sicrhau bod y fersiwn Saesneg yn datgan yn glir bod y ffurflen hefyd ar gael yn Gymraeg	I'w ychwanegu at dempledli llythrau, arolygon, contractau, swyddi, polisiau, ffurflenni a negeseuon e-bost - ychwanegwch "Mae'r ddogfen hon ar gael yn y Gymraeg" i'r holl gyhoeddiadau Saesneg		25 Ionawr 2017	RhCB	Ionawr 2017
46B	Cyflenwi Gwasanaethau		Os byddwch yn llunio ffurflen yn Gymraeg ac yn Saesneg (pa un ai ydynt yn fersiynau ar wahân ai peidio), rhaid ichi sicrhau nad yw'r fersiwn Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r fersiwn Saesneg, a rhaid ichi beidio â gwahaniaethu rhyngddynt o ran unrhyw ofynion sy'n berthnasol i'r ffurflen (e.e. mewn perthynas ag unrhyw ddyddiad cau ar gyfer cyflwyno'r ffurflen, neu mewn perthynas â'r amser a ganiateir ar gyfer ymateb i gynnwys y ffurflen)	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith		25 Ionawr 2017		Amh
47	Cyflenwi Gwasanaethau		Os byddwch yn mewnosod gwybodaeth ar fersiwn Gymraeg o ffurflen (e.e. cyn ei hanfon at aelod o'r cyhoedd er mwyn iddo wirio'r cynnwys neu lenwi gweddill y ffurflen), rhaid ichi sicrhau bod yr wybodaeth yr ydych yn ei mewnosod yn cael ei mewnosod yn Gymraeg	Sesiwn hyfforddi orfodol ar Ymwybyddiaeth o Safonau'r Gymraeg - i'w ychwanegu at rhestr y Comisiwn o gysiau hyfforddi gorfodol. Y gofyniad hwn wedi'i ychwanegu at y Polisi Cymraeg yn y Gwaith.		25 Ionawr 2017	RhCB	Ionawr 2017
48	Cyflenwi Gwasanaethau	Safonau ynghylch gwefannau a gwasanaethau ar-lein corff - gwefannau a gyhoeddir gan gorff	Rhaid ichi sicrhau: (a) bod testun pob tudalen ar eich gwefan ar gael yn Gymraeg; (b) bod pob tudalen Gymraeg ar eich gwefan yn gweithredu'n llawn; ac (c) nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg ar eich gwefan	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith		25 Ionawr 2017		Amh
51	Cyflenwi Gwasanaethau		Os oes gennych dudalen Gymraeg ar eich gwefan sy'n cyfateb i dudalen Saesneg, rhaid ichi nodi'n glir ar y dudalen Saesneg bod y dudalen hefyd ar gael yn Gymraeg, a darparu dolen uniongyrchol at y dudalen Gymraeg ar y dudalen Saesneg gyfatebol	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith		25 Ionawr 2017		Amh
52	Cyflenwi Gwasanaethau		Rhaid ichi ddarparu'r rhyngwyneb a'r dewislenni ar bob tudalen ar eich gwefan yn Gymraeg	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith		25 Ionawr 2017		Amh
54	Cyflenwi Gwasanaethau	Safonau ynghylch defnydd corff o'r cyfryngau cymdeithasol	Pan fyddwch yn defnyddio'r cyfryngau cymdeithasol, rhaid ichi beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith		25 Ionawr 2017		Amh

55	Cyflenwi Gwasanaethau		Os bydd person yn cysylltu â chi drwy'r cyfryngau cymdeithasol yn Gymraeg, rhaid ichi ateb yn Gymraeg (os oes angen ateb)	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith		25 Ionawr 2017		Amh
57	Cyflenwi Gwasanaethau	Safonau ynghylch arwyddion a arddangosir gan gorff	Pan fyddwch yn gosod arwydd newydd neu'n adnewyddu arwydd (gan gynnwys arwyddion dros dro) rhaid i unrhyw destun sy'n cael ei arddangos ar yr arwydd gael ei arddangos yn Gymraeg (pa un ai ar yr un arwydd sy'n arddangos y testun cyfatebol yn Saesneg neu ar arwydd ar wahân); ac os yw'r un testun yn cael ei arddangos yn Gymraeg ac yn Saesneg, rhaid ichi beidio â thrin y testun Cymraeg yn llai ffafriol na'r testun Saesneg	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith		25 Ionawr 2017	Amh	Amh
58	Cyflenwi Gwasanaethau		Pan fyddwch yn gosod arwydd newydd neu'n adnewyddu arwydd (gan gynnwys arwyddion dros dro), a bod yr arwydd hwnnw'n cyfleu yr un wybodaeth yn y Gymraeg a'r Saesneg, rhaid i'r testun Cymraeg gael ei roi mewn safle fel mai hwnnw sy'n debygol o gael ei ddarllen yn gyntaf	Sicrhau bod pob arwydd newydd (hyd yn oed arwydd dros dro) yn cael ei basio gan y Rheolwr Cymorth Busnes, neu, yn absenoldeb y RhCB, y Prif Weithredwr - rhaid iddynt gael eu prawffdarllen gan siaradwr Cymraeg ym mhob achos - i'w ychwanegu at Gofnod Safonau'r Gymraeg. Wedi'i ychwanegu at y Polisi Defnyddio'r Gymraeg yn y Gwaith		25 Ionawr 2017	RhCB	Awst 2016
59	Cyflenwi Gwasanaethau		Rhaid ichi sicrhau bod y testun Cymraeg ar arwyddion yn gywir o ran ystyr a mynegiant	Gellid ychwanegu hwn at Gofnod Safonau'r Gymraeg. Wedi'i ychwanegu at y Polisi Defnyddio'r Gymraeg yn y Gwaith.		25 Ionawr 2017	RhCB	Awst 2016
65	Cyflenwi Gwasanaethau	Safonau ynghylch corff yn gwneud hysbysiadau	Rhaid i unrhyw hysbysiad yr ydych yn ei gyhoeddi neu ei arddangos gael ei gyhoeddi neu ei arddangos yn Gymraeg, a rhaid ichi beidio â thrin unrhyw fersiwn Gymraeg o'r hysbysiad yn llai ffafriol na fersiwn Saesneg ohono	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith		25 Ionawr 2017	Amh	Amh
66	Cyflenwi Gwasanaethau		Pan fyddwch yn cyhoeddi neu'n arddangos hysbysiad sy'n cynnwys y testun Cymraeg yn ogystal â'r testun Saesneg, rhaid i'r testun Cymraeg gael ei roi mewn safle fel mai hwnnw sy'n debygol o gael ei ddarllen yn gyntaf	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith		25 Ionawr 2017	Amh	Amh
72	Cyflenwi Gwasanaethau	Safonau ynghylch corff yn dyfarnu contractau	Rhaid i unrhyw wahoddiadau i dendro am gontract yr ydych yn eu cyhoeddi gael eu cyhoeddi yn Gymraeg, a rhaid ichi beidio â thrin fersiwn Gymraeg o unrhyw wahoddiad yn llai ffafriol na fersiwn Saesneg ohono	Eisoes ar waith; fodd bynnag, i'w ychwanegu at y Ffurflen Dendro Gymraeg. Wedi'i ychwanegu at y Polisi Defnyddio'r Gymraeg yn y Gwaith.		25 Ionawr 2017	RhCB	Medi 2016
73	Cyflenwi Gwasanaethau		Pan fyddwch yn cyhoeddi gwahoddiadau i dendro am gontract, rhaid ichi ddatgan yn y gwahoddiad y caniateir i dendrau gael eu cyflwyno yn Gymraeg, ac na fydd tendr a gyflwynir yn Gymraeg yn cael ei drin yn llai ffafriol na thendr a gyflwynir yn Saesneg - "Croesawn dendrau yn y Gymraeg, ac na fydd tendr a gyflwynir yn Gymraeg yn cael ei drin yn llai ffafriol na thendrau a gyflwynir yn Saesneg / We welcome tenders in Welsh, and tenders submitted in Welsh will be treated no less favourably than a tender submitted in English"	Sicrhau bod yr holl wahoddiadau newydd i dendro yn cael eu gwirio gan y Rheolwr Cymorth Busnes, neu yn absenoldeb y RhCB, gan y Prif Weithredwr. I'w ychwanegu at y Ffurflen Dendro Gymraeg		25 Ionawr 2017	RhCB	Medi 2016
73A	Cyflenwi Gwasanaethau		Rhaid ichi beidio â thrin tendr am gontract a gyflwynir yn Gymraeg yn llai ffafriol na thendr a gyflwynir yn Saesneg (gan gynnwys, ymysg pethau eraill, mewn perthynas â'r dyddiad cau ar gyfer cael tendrau, ac mewn perthynas ag amseriad rhoi gwybod i dendrwr am benderfyniadau)	Eisoes ar waith; fodd bynnag, i'w ychwanegu at y Ffurflen Dendro Gymraeg		25 Ionawr 2017	RhCB	Medi 2016
75	Cyflenwi Gwasanaethau		Os byddwch yn cael tendr yn Gymraeg, a bod angen cyfnewid â'r tendrwr fel rhan o'ch asesiad o'r tendr, rhaid ichi: (a) cynnig darparu gwasanaeth cyfieithu o'r Gymraeg i'r Saesneg fel bod modd i'r tendrwr ddefnyddio'r Gymraeg yn y cyfnewid, a (b) os yw'r tendrwr yn dymuno defnyddio'r Gymraeg yn y cyfnewid, darparu gwasanaeth cyfieithu ar y pryd at y diben hwnnw (oni bai eich bod yn cynnal y cyfnewid yn Gymraeg heb wasanaeth cyfieithu)	Prin iawn y cynhelir cyfnewidiadau fel rhan o'r broses dendro. Angen ei ychwanegu at y Ffurflen Dendro Gymraeg		25 Ionawr 2017	RhCB	Medi 2016
76	Cyflenwi Gwasanaethau		Pan fyddwch yn rhoi gwybod i dendrwr beth yw'ch penderfyniad mewn perthynas â thendr, rhaid ichi wneud hynny yn Gymraeg os cyflwynwyd y tendr yn Gymraeg	I'w ychwanegu at y Ffurflen Dendro Gymraeg		25 Ionawr 2017	RhCB	Medi 2016
77	Cyflenwi Gwasanaethau	Safonau ar gyfer codi ymwybyddiaeth ynghylch gwasanaethau Cymraeg a ddarperir gan gorff	Rhaid ichi hybu unrhyw wasanaeth Cymraeg a ddarperir gennych, a hysbysebu'r gwasanaeth hwnnw yn Gymraeg	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith		25 Ionawr 2017	Amh	Amh
78	Cyflenwi Gwasanaethau		Os byddwch yn darparu gwasanaeth yn Gymraeg sy'n cyfateb i wasanaeth yr ydych yn ei ddarparu yn Saesneg, rhaid i unrhyw gyhoeddusrwydd neu ddogfen yr ydych yn ei llunio, neu wefan yr ydych yn ei chyhoeddi, sy'n cyfeirio at y gwasanaeth Saesneg nodi bod gwasanaeth cyfatebol ar gael yn Gymraeg	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith		25 Ionawr 2017	Amh	Amh
79	Cyflenwi Gwasanaethau	Safon ynghylch hunaniaeth gorfforaethol corff	Pan fyddwch yn llunio, yn diwygio neu'n cyflwyno eich hunaniaeth gorfforaethol, rhaid ichi beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg	Dim angen gweithredu - eisoes ar waith - pan weithredir y cam hwn, i'w gofnodi yng Nghofnod Safonau'r Gymraeg		25 Ionawr 2017	Amh	Amh
84	Llunio Polisi	Safonau ynghylch ystyried effeithiau penderfyniadau polisi a wneir gan gorff ar y Gymraeg	Pan fyddwch yn llunio polisi newydd, neu'n adolygu neu'n addasu polisi sydd eisoes yn bodoli, rhaid ichi ystyried pa effeithiau, os o gwbl (pa un ai yw'r rheini'n bositif neu'n andwyol) y byddai'r penderfyniad polisi yn eu cael ar (a) cyfleoedd i bersonau ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg	Asesiadau o Effaith Polisiâu i'w creu - cyfeirio at AEPau a ddefnyddir gan LIC a'u haddasu'n briodol		25 Gorffennaf 2017	Uwch Dim Rheoli	Ebrill 2017
85	Llunio Polisi		Pan fyddwch yn llunio polisi newydd, neu'n adolygu neu'n addasu polisi sydd eisoes yn bodoli, rhaid ichi ystyried sut y gellid llunio'r polisi (neu sut y gellid newid polisi sydd eisoes yn bodoli) fel y byddai'r penderfyniad polisi'n cael effeithiau positif, neu effeithiau mwy positif, ar: (a) cyfleoedd i bersonau ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg	Asesiadau o Effaith Polisiâu i'w creu - cyfeirio at AEPau a ddefnyddir gan LIC a'u haddasu'n briodol		25 Gorffennaf 2017	Uwch Dim Rheoli	Ebrill 2017
86	Llunio Polisi		Pan fyddwch yn llunio polisi newydd, neu'n adolygu neu'n addasu polisi sydd eisoes yn bodoli, rhaid ichi ystyried sut y gellid llunio'r polisi (neu sut y gellid newid polisi sydd eisoes yn bodoli) fel na fyddai'r penderfyniad polisi'n cael effeithiau andwyol, neu fel y byddai'n cael effeithiau llai andwyol ar, (a) cyfleoedd i bersonau ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg	Asesiadau o Effaith Polisiâu i'w creu - cyfeirio at AEPau a ddefnyddir gan LIC a'u haddasu'n briodol		25 Gorffennaf 2017	Uwch Dim Rheoli	Ebrill 2017
87	Llunio Polisi		Pan fyddwch yn cyhoeddi dogfen ymgynghori sy'n ymwneud â phenderfyniad polisi, rhaid i'r ddogfen honno ystyried a cheisio barn ynghylch yr effeithiau (pa un ai yw'r rheini'n bositif neu'n andwyol) y byddai'r penderfyniad polisi o dan ystyriaeth yn eu cael ar: (a) cyfleoedd i bersonau ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg	Asesiadau o Effaith Polisiâu i'w creu - cyfeirio at AEPau a ddefnyddir gan LIC a'u haddasu'n briodol. Mae'r holl ddogfennau ymgynghori yn y dyfodol i geisio barnau perthnasol. I'w ychwanegu at y <i>Polisi Defnyddio'r Gymraeg yn y Gwaith</i> er mwyn sicrhau cydymffurfio	94	25 Gorffennaf 2017	Uwch Dim Rheoli	Ebrill 2017
88	Llunio Polisi		Pan fyddwch yn cyhoeddi dogfen ymgynghori sy'n ymwneud â phenderfyniad polisi, rhaid i'r ddogfen ystyried a cheisio barn ynghylch sut y gellid llunio neu addasu'r polisi o dan ystyriaeth fel y byddai'n cael effeithiau positif, neu effeithiau mwy positif, ar: (a) cyfleoedd i bersonau ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg	Asesiadau o Effaith Polisiâu i'w creu - cyfeirio at AEPau a ddefnyddir gan LIC a'u haddasu'n briodol. Mae'r holl ddogfennau ymgynghori yn y dyfodol i geisio barnau perthnasol. I'w ychwanegu at y <i>Polisi Defnyddio'r Gymraeg yn y Gwaith</i> er mwyn sicrhau cydymffurfio	94	25 Gorffennaf 2017	Uwch Dim Rheoli	Ebrill 2017
89	Llunio Polisi		Pan fyddwch yn cyhoeddi dogfen ymgynghori sy'n ymwneud â phenderfyniad polisi, rhaid i'r ddogfen ystyried a cheisio barn ynghylch sut y gellid llunio neu addasu'r polisi o dan ystyriaeth fel na fyddai'n cael effeithiau andwyol, neu fel y byddai'n cael effeithiau llai andwyol, ar: (a) cyfleoedd i bersonau ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg	Asesiadau o Effaith Polisiâu i'w creu - cyfeirio at AEPau a ddefnyddir gan LIC a'u haddasu'n briodol. Mae'r holl ddogfennau ymgynghori yn y dyfodol i geisio barnau perthnasol. I'w ychwanegu at y <i>Polisi Defnyddio'r Gymraeg yn y Gwaith</i> er mwyn sicrhau cydymffurfio	94	25 Gorffennaf 2017	Uwch Dim Rheoli	Ebrill 2017
91	Llunio Polisi		Pan fyddwch yn comisiynu neu'n gwneud gwaith ymchwil y bwriedir i'ch cynorthwyo i wneud penderfyniad polisi, rhaid ichi sicrhau bod yr ymchwil yn ystyried pa effeithiau, os o gwbl (a pha un ai ydynt yn rhai positif neu'n rhai andwyol), y byddai'r penderfyniad polisi sydd o dan ystyriaeth yn eu cael ar: (a) cyfleoedd i bersonau ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg	Asesiadau o Effaith Polisiâu i'w creu - cyfeirio at AEPau a ddefnyddir gan LIC a'u haddasu'n briodol		25 Gorffennaf 2017	Uwch Dim Rheoli	Ebrill 2017
92	Llunio Polisi		Pan fyddwch yn comisiynu neu'n gwneud gwaith ymchwil y bwriedir i'ch cynorthwyo i wneud penderfyniad polisi, rhaid ichi sicrhau bod yr ymchwil yn ystyried sut y gellid gwneud y penderfyniad polisi sydd o dan ystyriaeth fel y byddai'n cael effeithiau positif, neu effeithiau mwy positif, ar: (a) cyfleoedd i bersonau ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg	Asesiadau o Effaith Polisiâu i'w creu - cyfeirio at AEPau a ddefnyddir gan LIC a'u haddasu'n briodol		25 Gorffennaf 2017	Uwch Dim Rheoli	Ebrill 2017
93	Llunio Polisi		Pan fyddwch yn comisiynu neu'n gwneud gwaith ymchwil y bwriedir i'ch cynorthwyo i wneud penderfyniad polisi, rhaid ichi sicrhau bod yr ymchwil yn ystyried sut y gellid gwneud y penderfyniad polisi sydd o dan ystyriaeth fel na fyddai'n cael effeithiau andwyol, neu fel y byddai'n cael effeithiau llai andwyol, ar: (a) cyfleoedd i bersonau ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg	Asesiadau o Effaith Polisiâu i'w creu - cyfeirio at AEPau a ddefnyddir gan LIC a'u haddasu'n briodol		25 Gorffennaf 2017	Uwch Dim Rheoli	Ebrill 2017
94	Gweithredu	Safonau ynghylch defnyddio'r Gymraeg o fewn gweinyddiaeth fewnl corff	Rhaid ichi ddatblygu polisi ar ddefnyddio'r Gymraeg yn fewnl, gyda'r bwriad o hybu a hwyluso defnyddio'r Gymraeg, a rhaid ichi gyhoeddi'r polisi hwnnw ar eich mewnwyd	<i>Polisi Defnyddio'r Gymraeg yn y Gwaith</i> i'w greu gan y RhCB, a'i gytuno gyda'r Uwch Dim Rheoli, a'i gymeradwyo gan y Comisiynywyr.	87, 88, 89, 108, 108A, 110, 111, 112, 112A, 114, 115, 116, 118, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 132A, 133, 133A, 133B, 135, 136, 137, 138, 139, 140	25 Ionawr 2017	RhCB / UDRh	Ionawr 2017

95	Gweithredu		Pan fyddwch yn cynnig swydd newydd i unigolyn, rhaid ichi ofyn i'r unigolyn hwnnw a yw'n dymuno i'r contract cyflogaeth neu gontract am wasanaethau gael ei ddarparu yn Gymraeg; ac os yw'r unigolyn yn dymuno hynny rhaid ichi ddarparu'r contract yn Gymraeg	Nid yw contractau'n cael eu rhoi yn gyffredinol - mae staff newydd yn cael Telerau ac Amodau a llythyr yn cynnig cyflogaeth - cynhyrchir y rhain yn Gymraeg; fodd bynnag, pe bai contract yn cael ei baratoi, byddai cyflogaeth newydd yn cael y dewis o fersiwn Gymraeg - i'w chynnwys yn y Polisi Iaith Gymraeg		25 Gorffennaf 2017	RhCB	
96	Gweithredu		Rhaid ichi: (a) gofyn i bob cyflogai a fyddai'n dymuno cael unrhyw ohebiaeth bapur sy'n ymwneud â'i gyflogaeth, ac sydd wedi ei chyfeirio ato'n bersonol, yn Gymraeg, a (b) os yw cyflogai yn dymuno hynny, darparu unrhyw ohebiaeth o'r fath i'r cyflogai hwnnw yn Gymraeg	Nodyn atgoffa i'w ychwanegu ar y Rhestr Wirio Ymsefydlu derfynol, i sicrhau ei bod yn cynnwys manylion pob aelod newydd o staff. Hefyd, creu Ffurflen Dewis Iaith Gymraeg i'r staff - gofyn i'r staff am eu dewisiadau wedyn - y ffurflen i'w chadw mewn ffeiliau Adnoddau Dynol unigol		25 Gorffennaf 2017	RhCB	
97	Gweithredu		Rhaid ichi ofyn i bob cyflogai a fyddai'n dymuno cael unrhyw ddogfennau sy'n amlinellu anghenion neu ofynion ei hyfforddiant yn Gymraeg; ac os yw'n dymuno hynny rhaid ichi ddarparu unrhyw ddogfennau o'r fath iddo yn Gymraeg	Nodyn atgoffa i'w ychwanegu ar y Rhestr Wirio Ymsefydlu derfynol, i sicrhau ei bod yn cynnwys manylion pob aelod newydd o staff. Hefyd, creu Ffurflen Dewis Iaith Gymraeg i'r staff - gofyn i'r staff am eu dewisiadau wedyn - y ffurflen i'w chadw mewn ffeiliau Adnoddau Dynol unigol		25 Gorffennaf 2017	RhCB	Tachwedd 2016
98	Gweithredu		Rhaid ichi ofyn i bob cyflogai a fyddai'n dymuno cael unrhyw ddogfennau sy'n amlinellu ei amcanion perfformiad yn Gymraeg; ac os yw'n dymuno hynny rhaid ichi ddarparu unrhyw ddogfennau o'r fath iddo yn Gymraeg	Nodyn atgoffa i'w ychwanegu ar y Rhestr Wirio Ymsefydlu derfynol, i sicrhau ei bod yn cynnwys manylion pob aelod newydd o staff. Hefyd, creu Ffurflen Dewis Iaith Gymraeg i'r staff - gofyn i'r staff am eu dewisiadau wedyn - y ffurflen i'w chadw mewn ffeiliau Adnoddau Dynol unigol		25 Gorffennaf 2017	RhCB	Tachwedd 2016
99	Gweithredu		Rhaid ichi ofyn i bob cyflogai a fyddai'n dymuno cael unrhyw ddogfennau sy'n amlinellu neu'n cofnodi ei gynllun gyrfa yn Gymraeg; ac os yw'n dymuno hynny rhaid ichi ddarparu unrhyw ddogfennau o'r fath iddo yn Gymraeg	Nodyn atgoffa i'w ychwanegu ar y Rhestr Wirio Ymsefydlu derfynol, i sicrhau ei bod yn cynnwys manylion pob aelod newydd o staff. Hefyd, creu Ffurflen Dewis Iaith Gymraeg i'r staff - gofyn i'r staff am eu dewisiadau wedyn - y ffurflen i'w chadw mewn ffeiliau Adnoddau Dynol unigol		25 Gorffennaf 2017	RhCB	Tachwedd 2016
100	Gweithredu		Rhaid ichi ofyn i bob cyflogai a fyddai'n dymuno cael unrhyw ffurflenni sy'n cofnodi ac yn awdurdodi: (a) gwyliau, (b) absenoldebau o'r gwaith, ac (c) oriau gwaith hyblyg, yn Gymraeg; ac os yw'r cyflogai yn dymuno hynny, rhaid ichi ddarparu unrhyw ffurflenni o'r fath iddo yn Gymraeg	Nodyn atgoffa i'w ychwanegu ar y Rhestr Wirio Ymsefydlu derfynol, i sicrhau ei bod yn cynnwys manylion pob aelod newydd o staff. Hefyd, creu Ffurflen Dewis Iaith Gymraeg i'r staff - gofyn i'r staff am eu dewisiadau wedyn - y ffurflen i'w chadw mewn ffeiliau Adnoddau Dynol unigol		25 Gorffennaf 2017	RhCB	Tachwedd 2016
101	Gweithredu		Os byddwch yn cyhoeddi polisi ynghylch ymddygiad yn y gweithle, rhaid ichi ei gyhoeddi yn Gymraeg	Nid yw'r Comisiwn wedi cyhoeddi polisi felly - mae fersiwn LIC ar gael. Dim angen gweithredu ar hyn o bryd		25 Gorffennaf 2018	RhCB	
102	Gweithredu		Os byddwch yn cyhoeddi polisi ynghylch iechyd a lles yn y gweithle, rhaid ichi ei gyhoeddi yn Gymraeg	Nid yw'r Comisiwn wedi cyhoeddi polisi felly - mae fersiwn LIC ar gael. Dim angen gweithredu ar hyn o bryd		25 Gorffennaf 2018	RhCB	
103	Gweithredu		Os byddwch yn cyhoeddi polisi ynghylch cyflogau neu fuddion yn y gweithle, rhaid ichi ei gyhoeddi yn Gymraeg	Nid yw'r Comisiwn wedi cyhoeddi polisi felly - mae fersiwn LIC ar gael. Dim angen gweithredu ar hyn o bryd		25 Gorffennaf 2018	RhCB	
104	Gweithredu		Os byddwch yn cyhoeddi polisi ynghylch rheoli perfformiad, rhaid ichi ei gyhoeddi yn Gymraeg	Nid yw'r Comisiwn wedi cyhoeddi polisi felly - mae fersiwn LIC ar gael. Dim angen gweithredu ar hyn o bryd		25 Gorffennaf 2018	RhCB	
105	Gweithredu		Os byddwch yn cyhoeddi polisi ynghylch absenoldeb o'r gwaith, rhaid ichi ei gyhoeddi yn Gymraeg	Nid yw'r Comisiwn wedi cyhoeddi polisi felly - mae fersiwn LIC ar gael. Dim angen gweithredu ar hyn o bryd		25 Gorffennaf 2018	RhCB	
106	Gweithredu		Os byddwch yn cyhoeddi polisi ynghylch amodau gwaith, rhaid ichi ei gyhoeddi yn Gymraeg	Nid yw'r Comisiwn wedi cyhoeddi polisi felly - mae fersiwn LIC ar gael. Dim angen gweithredu ar hyn o bryd		25 Gorffennaf 2018	RhCB	
107	Gweithredu		Os byddwch yn cyhoeddi polisi ynghylch patrymau gwaith, rhaid ichi ei gyhoeddi yn Gymraeg	Nid yw'r Comisiwn wedi cyhoeddi polisi felly - mae fersiwn LIC ar gael. Dim angen gweithredu ar hyn o bryd		25 Gorffennaf 2018	RhCB	
108	Gweithredu	Safonau ynghylch cwynion a wneir gan aelod o staff corff	Rhaid ichi ganiatáu i bob aelod o'ch staff: (a) gwneud cwynion ichi yn Gymraeg, a (b) ymateb i unrhyw gŵyn a wnaed amdano ef yn Gymraeg	Byddai hyn yn weithredol yn barod; fodd bynnag, i'w gynnwys yn y Polisi Defnyddio'r Gymraeg yn y Gwaith er mwyn osgoi amwysedd/ camddealltwriaeth	94	25 Ionawr 2017	RhCM / UDRh	Ionawr 2017
108A	Gweithredu		Rhaid ichi ddatgan mewn unrhyw ddogfen sydd gennych sy'n nodi eich gweithdrefnau ar gyfer gwneud cwynion y caiff pob aelod o staff: (a) gwneud cwyn ichi yn Gymraeg, a (b) ymateb i gŵyn a wnaed amdano ef yn Gymraeg; a rhaid ichi roi gwybod i bob aelod o staff am yr hawl honno	I'w ychwanegu at y Polisi Defnyddio'r Gymraeg yn y Gwaith	94	25 Ionawr 2017	RhCM / UDRh	Ionawr 2017
110	Gweithredu		Os byddwch yn cael cwyn gan aelod o staff neu'n cael cwyn ynghylch aelod o staff, a bod angen cyfarfod â'r aelod hwnnw o staff, rhaid ichi: (a) gofyn i'r aelod o staff a yw'n dymuno defnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod; (b) esbonio y byddwch yn darparu gwasanaeth cyfieithu o'r Gymraeg i'r Saesneg at y diben hwnnw os yw'n ofynnol; ac os yw'r aelod o staff yn dymuno defnyddio'r Gymraeg, rhaid ichi ddarparu gwasanaeth cyfieithu ar y pryd o'r Gymraeg i'r Saesneg yn y cyfarfod (oni bai eich bod yn cynnal y cyfarfod yn Gymraeg heb wasanaeth cyfieithu)	I'w ychwanegu at y Polisi Defnyddio'r Gymraeg yn y Gwaith	94	25 Ionawr 2017	RhCM / UDRh	Ionawr 2017
111	Gweithredu		Pan fyddwch yn rhoi gwybod i aelod o staff beth yw'ch penderfyniad mewn perthynas â chŵyn a wneir gan yr aelod hwnnw, neu mewn perthynas â chŵyn a wneir amdano ef, rhaid ichi wneud hynny yn Gymraeg os yw'r aelod hwnnw o staff: (a) wedi gwneud y gŵyn yn Gymraeg, (b) wedi ymateb yn Gymraeg i gŵyn amdano ef, (c) wedi gofyn bod cyfarfod ynglŷn â'r gŵyn yn cael ei gynnal yn Gymraeg, neu (ch) wedi gofyn am gael defnyddio'r Gymraeg mewn cyfarfod ynglŷn â'r gŵyn	I'w ychwanegu at y Polisi Defnyddio'r Gymraeg yn y Gwaith	94	25 Ionawr 2017	RhCM / UDRh	Ionawr 2017
112	Gweithredu	Safonau ynghylch corff yn disgyblu staff	Rhaid ichi ganiatáu i bob aelod o staff ymateb yn Gymraeg i honiadau a wneir yn ei erbyn mewn unrhyw broses ddisgyblu fewnol	I'w ychwanegu at y Polisi Defnyddio'r Gymraeg yn y Gwaith. Hefyd, os caiff polisi'r Comisiwn ei greu yn ymwneud â gweithdrefnau disgyblu yn erbyn aelodau staff, mae hwn i'w ychwanegu	94, 112, 112A, 114	25 Ionawr 2017	RhCM / UDRh	Ionawr 2017
112A	Gweithredu		Rhaid ichi: (a) datgan mewn unrhyw ddogfen sydd gennych sy'n nodi eich trefniadau ar gyfer disgyblu staff y caiff unrhyw aelod o staff ymateb yn Gymraeg i unrhyw honiadau a wneir yn ei erbyn, a (b) os byddwch yn dechrau gweithdrefn ddisgyblu mewn perthynas ag aelod o staff, rhoi gwybod i'r aelod hwnnw o staff am yr hawl honno	I'w ychwanegu at y Polisi Defnyddio'r Gymraeg yn y Gwaith . Hefyd, os caiff polisi'r Comisiwn ei greu yn ymwneud â gweithdrefnau disgyblu yn erbyn aelodau staff, mae hwn i'w ychwanegu	94	25 Ionawr 2017	RhCM / UDRh	Ionawr 2017
114	Gweithredu		Os byddwch yn trefnu cyfarfod ag aelod o staff ynghylch achos disgyblu mewn perthynas â'i ymddygiad, rhaid ichi: (a) gofyn i'r aelod o staff a yw'n dymuno defnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod, a (b) esbonio y byddwch yn darparu gwasanaeth cyfieithu at y diben hwnnw os yw'n ofynnol; ac, os yw'r aelod o staff yn dymuno defnyddio'r Gymraeg, rhaid ichi ddarparu gwasanaeth cyfieithu ar y pryd o'r Gymraeg i Saesneg yn y cyfarfod (oni bai eich bod yn cynnal y cyfarfod yn Gymraeg heb wasanaeth cyfieithu)	I'w ychwanegu at y Polisi Defnyddio'r Gymraeg yn y Gwaith. Hefyd, os caiff polisi'r Comisiwn ei greu yn ymwneud â gweithdrefnau disgyblu yn erbyn aelodau staff, mae hwn i'w ychwanegu	94, 112	25 Ionawr 2017	RhCM / UDRh	Ionawr 2017
115	Gweithredu		Pan fyddwch yn rhoi gwybod i aelod o staff beth yw'ch penderfyniad yn dilyn proses ddisgyblu, rhaid ichi wneud hynny yn Gymraeg os yw'r aelod hwnnw o staff: (a) wedi ymateb i honiadau yn ei erbyn yn Gymraeg, (b) wedi gofyn bod cyfarfod ynglŷn â'r broses ddisgyblu yn cael ei gynnal yn Gymraeg, neu (c) wedi gofyn am gael defnyddio'r Gymraeg mewn cyfarfod ynglŷn â'r broses ddisgyblu	I'w ychwanegu at y Polisi Defnyddio'r Gymraeg yn y Gwaith. Hefyd, os caiff polisi'r Comisiwn ei greu yn ymwneud â gweithdrefnau disgyblu yn erbyn aelodau staff, mae hwn i'w ychwanegu	94, 112	25 Ionawr 2017	RhCM / UDRh	Ionawr 2017
116	Gweithredu	Safonau ynghylch TG a deunyddiau cymorth a ddarperir gan gorff, ac ynghylch y fewnrywyd	Rhaid ichi ddarparu meddalwedd gyfrifiadurol ar gyfer gwirio sillafu a gramadeg y Gymraeg i'ch staff, a darparu rhyngwynebau Cymraeg ar gyfer meddalwedd (pan fo rhyngwyneb ar gael)	I'w ychwanegu at y Polisi Defnyddio'r Gymraeg yn y Gwaith. Hefyd, i'w ychwanegu at y strategaeth TG. Ac i'w ychwanegu at y Rhestr Wirio Ymsefydlu	94	25 Ionawr 2017	RhCM / UDRh	Ionawr 2017
118	Gweithredu		Rhaid ichi sicrhau: (a) bod testun hafan eich mewnrwyd ar gael yn Gymraeg, (b) bod unrhyw destun Cymraeg ar hafan eich mewnrwyd (neu, pan fo'n berthnasol, bod hafan Gymraeg eich mewnrwyd) yn gweithredu'n llawn, ac (c) nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg mewn perthynas â hafan eich mewnrwyd	Cyfieithu'r hafan		25 Gorffennaf 2017	RhCB / CEO	Ionawr 2017
120	Gweithredu		Os oes gennych dudalen Gymraeg ar eich mewnrwyd sy'n cyfateb i dudalen Saesneg, rhaid ichi nodi'n glir ar y dudalen Saesneg bod y dudalen hefyd ar gael yn Gymraeg, a rhaid darparu dolen uniongyrchol i'r dudalen Gymraeg ar y dudalen Saesneg gyfatebol	Dim tudalennau Cymraeg ar hyn o bryd. Llinell a dolen i'w hychwanegu at unrhyw fersiynau Saesneg o dudalennau Cymraeg.		25 Gorffennaf 2017	RhCB / CEO	Nid oes Mewnrwyd gennym ar hyn o bryd
121	Gweithredu		Rhaid ichi neilltuo a chynnal tudalen (neu dudalennau) ar eich mewnrwyd sy'n darparu gwasanaethau a deunydd cymorth i hybu'r Gymraeg ac i gynorthwyo eich staff i ddefnyddio'r Gymraeg	Dynodi tudalen yn hysbysu staff ynghylch gwersi Cymraeg, meddalwedd sydd ar gael i siaradwyr Cymraeg, polisiâu/ cyhoeddiadau sydd ar gael yn Gymraeg ac ati - llunio Tudalen Gymraeg newydd ar y We	94	25 Ionawr 2017	RhCB / UDRh	Nid oes Mewnrwyd gennym ar hyn o bryd
122	Gweithredu		Rhaid ichi ddarparu'r rhyngwyneb a'r dewislenni ar bob un o'ch tudalennau mewnrwyd yn Gymraeg	Cyfieithu'r rhyngwyneb/dewislenni		25 Gorffennaf 2017	RhCB / UDRh	Nid oes Mewnrwyd gennym ar hyn o bryd
123	Gweithredu	Safonau ynghylch corff yn meithrin sgiliau yn y Gymraeg drwy gynllunio a hyfforddi ei weithlu	Rhaid ichi asesu sgiliau Gymraeg eich cyflogaeth	I'w ychwanegu at y Polisi Defnyddio'r Gymraeg yn y Gwaith. Hefyd, cofrestr i'w pharatoi ar gyfer asesiadau blynyddol	94, 145	25 Ionawr 2017	RhCB / UDRh	Ionawr 2017
126	Gweithredu		Rhaid ichi ddarparu cyfleoedd yn ystod oriau gwaith: (a) i'ch cyflogaeth gael gwersi Cymraeg sylfaenol, a (b) i gyflogaeth sy'n rheoli pobl eraill gael hyfforddiant ar ddefnyddio'r Gymraeg yn eu rôl fel rheolwyr	Cyfleoedd felly eisoes yn cael eu darparu. I'w ychwanegu at y Polisi Defnyddio'r Gymraeg yn y Gwaith.	94	25 Ionawr 2017	RhCB / UDRh	Ionawr 2017

127	Gweithredu		Rhaid ichi ddarparu cyfleoedd i'ch cyflogeion sydd wedi cwblhau hyfforddiant Cymraeg sylfaenol gael hyfforddiant pellach, yn rhad ac am ddim, er mwyn datblygu eu sgiliau yn yr iaith	I'w ychwanegu at y Polisi Defnyddio'r Gymraeg yn y Gwaith.	94	25 Ionawr 2017	RhCBM / UDRh	Ionawr 2017
128	Gweithredu		Rhaid ichi ddarparu cysiaul hyfforddi er mwyn i'ch cyflogeion ddatblygu: (a) ymwybyddiaeth o'r Gymraeg (gan gynnwys ymwybyddiaeth am hanes yr iaith a'i lle yn niwylant Cymru); (b) dealltwriaeth o'r ddyletswydd i weithredu yn unol â Safonau'r Gymraeg; (c) dealltwriaeth am y modd y gellir defnyddio'r Gymraeg yn y gweithle	I'w ychwanegu at y Polisi Defnyddio'r Gymraeg yn y Gwaith.	94	25 Ionawr 2017	RhCB / UDRh	Ionawr 2017
129	Gweithredu		Pan fyddwch yn darparu gwybodaeth i gyflogeion newydd (e.e. fel rhan o broses ymsefydlu), rhaid ichi ddarparu gwybodaeth er mwyn codi eu hymwybyddiaeth o'r Gymraeg	I'w ychwanegu at y Rhestr Wirio Ymsefydlu - staff newydd i gael copi o'r Polisi Defnyddio'r Gymraeg yn y Gweithle a chael eu cyfeirio at hyfforddiant Ymwybyddiaeth o'r Gymraeg	94	25 Ionawr 2017	RhCB / UDRh	Ionawr 2017
130	Gweithredu		Rhaid ichi ddarparu geiriad neu logo ar gyfer llofnodion e-bost eich staff sy'n eu galluogi i ddynodi a dydynt yn siarad Cymraeg yn rhugl neu'n dysgu'r iaith	Creu llofnod ar gyfer yr holl staff sy'n siarad Cymraeg ac sy'n dysgu Cymraeg. I'w ychwanegu at y Rhestr Wirio Ymsefydlu hefyd. Ychwanegu at y Polisi Defnyddio'r Gymraeg yn y Gweithle.	94	25 Ionawr 2017	RhCB / UDRh	Ionawr 2017
131	Gweithredu		Rhaid ichi ddarparu geiriad ar gyfer eich cyflogeion fydd yn eu galluogi i gynnwys fersiwn Gymraeg o'u manylion cyswllt mewn negeseuon e-byst, ac i ddarparu fersiwn Gymraeg o unrhyw neges sy'n hysbysu pobl eraill nad dydynt ar gael i ateb negeseuon ebost	Mae hwn eisoes ar waith ar gyfer y staff presennol. I'w gynnwys yn y Rhestr Wirio Ymsefydlu a'r Polisi Defnyddio'r Gymraeg yn y Gwaith.	94	25 Ionawr 2017	RhCB / UDRh	Ionawr 2017
132	Gweithredu	Safonau ynghylch corff yn recriwtio ac apwyntio	Pan fyddwch yn asesu'r anghenion ar gyfer swydd newydd neu swydd wag, rhaid ichi asesu'r angen am sgiliau yn y Gymraeg, a'i chategoreiddio fel swydd pan fo un neu ragor o'r canlynol yn gymwys: (a) bod sgiliau yn y Gymraeg yn hanfodol; (b) bod angen dysgu sgiliau yn y Gymraeg pan benodir rhywun i'r swydd; (c) bod sgiliau yn y Gymraeg yn ddymunol; neu (ch) nad yw sgiliau yn y Gymraeg yn angenrheidiol	Mae hyn eisoes wedi'i wneud o ran pob swydd a hysbysebwyd gan y Comisiwn; fodd bynnag, mae angen ei nodi'n ffurfiol. Creu Rhestr Wirio Swyddi Gwag, a fydd yn mynnu tystiolaeth fod gofynion iaith wedi'u hasesu, ac mae i'w chwblhau gan yr Uwch Dîm Rheoli ym mhob achos a'i storio yn y ffolder recriwtio perthnasol. Creu Ffurflen Asesu Swyddi Gwag	132A, 133, 133A, 133B, 135, 136, 147, 148	25 Ionawr 2017	RhCB / UDRh	Ionawr 2017
132A	Gweithredu		Os byddwch wedi categorio swydd fel un sy'n gofyn bod sgiliau yn y Gymraeg yn hanfodol, yn ddymunol neu fod angen eu dysgu, rhaid ichi: (a) pennu hynny wrth hysbysebu'r swydd, a (b) hysbysebu'r swydd yn Gymraeg	Mae POB SWYDD a hysbysebir gan y Comisiwn yn cael eu cyhoeddi'n ddwyieithog ac yn datgan pa un a oes angen y Gymraeg, ni waeth beth yw'r gofynion o ran sgiliau Cymraeg - i'w gynnwys yn y Rhestr Wirio Swyddi Gwag	132	25 Ionawr 2017	RhCM / UDRh	Tachwedd 2016
133	Gweithredu		Pan fyddwch yn hysbysebu swydd, rhaid ichi ddatgan y caniateir i geisiadau gael eu cyflwyno yn Gymraeg, ac na fydd cais a gyflwynir yn y Gymraeg yn cael ei drin yn llai ffafriol na chais a gyflwynir yn Saesneg	Mae hyn i'w ychwanegu mewn hysbysebion yn y dyfodol - gellid cael blwch ticio ar y Rhestr Wirio Swyddi Gwag - ychwanegu'r geiriad "Croeso i chi cyflwyno eich cais am y swydd yn Gymraeg. Ni fydd cais a gyflwynir yn y Gymraeg yn cael ei drin yn llai ffafriol na chais a gyflwynir yn Saesneg / Welsh language applications are welcome. Applications submitted in Welsh will not be treated less favourably than an application submitted in English"	132	25 Ionawr 2017	RhCB / UDRh	Tachwedd 2016
133A	Gweithredu		Os byddwch yn cyhoeddi: (a) ffurflenni cais am swydd; (b) deunydd esboniadol ynghylch eich proses ar gyfer ymgeisio am swydd; (c) gwybodaeth am eich proses gyfnewid, neu am unrhyw ddulliau asesu eraill wrth ymgeisio am swydd; (ch) swydd-ddisgrifiadau; rhaid ichi eu cyhoeddi yn Gymraeg a rhaid ichi sicrhau nad ydych yn trin unrhyw fersiynau Cymraeg o'r dogfenau yn llai ffafriol na fersiynau Saesneg ohonynt	Mae hyn eisoes wedi'i wneud o ran pob swydd a hysbysebwyd gan y Comisiwn; fodd bynnag, mae angen ei nodi'n ffurfiol. Creu Rhestr Wirio Swyddi Gwag, a fydd yn mynnu cadarnhad bod fersiynau Cymraeg wedi'u cyhoeddi, ac mae i'w chwblhau gan yr Uwch Dîm Rheoli ym mhob achos	132	25 Ionawr 2017	RhCB / UDRh	Tachwedd 2016
133B	Gweithredu		Rhaid ichi beidio â thrin cais am swydd a wneir yn Gymraeg yn llai ffafriol na chais a wneir yn Saesneg (gan gynnwys, ymysg pethau eraill, o ran y dyddiad cau yr ydych yn ei osod ar gyfer cael ceisiadau, ac o ran amseriad rhoi gwybod i unigolion ynghylch penderfyniadau)	Mae hyn eisoes ar waith		25 Ionawr 2017	Amh	Amh
135	Gweithredu		Rhaid ichi sicrhau bod eich ffurflenni cais am swydd (a) yn rhoi lle i unigolion nodi eu bod yn dymuno defnyddio'r Gymraeg mewn cyfnewid neu mewn unrhyw ddull arall o asesiad, a (b) yn esbonio y byddwch yn darparu gwasanaeth cyfieithu o'r Gymraeg i'r Saesneg at y diben hwnnw, os oes angen. Ac, os yw'r unigolyn yn dymuno defnyddio'r Gymraeg, rhaid ichi ddarparu gwasanaeth cyfieithu ar y pryd yn y cyfnewid neu asesiad	Nid ydym yn cynhyrchu ffurflenni cais ar hyn o bryd		25 Ionawr 2017	Amh	Amh
136	Gweithredu		Pan fyddwch yn rhoi gwybod i unigolyn beth yw'ch penderfyniad mewn perthynas â chais am swydd, rhaid ichi wneud hynny yn Gymraeg os gwnaed y cais yn Gymraeg	Mae hyn eisoes ar waith - ond i'w ychwanegu at y rhestr atgoffa fel tystiolaeth ei fod wedi'i wneud	132	25 Ionawr 2017	RhCB/UDRh	Tachwedd 2016
137	Gweithredu	Safonau ynghylch arwyddion a arddangosir yng ngweithle corff	Pan fyddwch yn gosod arwydd newydd neu'n adnewyddu arwyddion eich gweithle (gan gynnwys arwyddion dros dro), rhaid i unrhyw destun sy'n cael ei arddangos ar yr arwydd gael ei arddangos yn Gymraeg (pa un ai ar yr un arwydd sy'n arddangos y testun Saesneg cyfatebol neu ar arwydd ar wahân), ac os yw'r un testun yn cael ei arddangos yn Gymraeg ac yn Saesneg, rhaid ichi beidio â thrin y testun Cymraeg yn llai ffafriol na'r testun Saesneg	Mae hyn eisoes ar waith		25 Ionawr 2017	Amh	Amh
138	Gweithredu		Pan fyddwch yn gosod arwydd newydd neu'n adnewyddu arwyddion eich gweithle (gan gynnwys arwyddion dros dro), a bod yr arwydd hwnnw'n cyfleu yr un wybodaeth yn Gymraeg ac yn Saesneg, rhaid i'r testun Cymraeg gael ei roi mewn safle fel mai hwnnw sy'n debygol o gael ei ddarllen yn gyntaf	Mae hyn eisoes ar waith		25 Ionawr 2017	Amh	Amh
139	Gweithredu		Rhaid ichi sicrhau bod y testun Cymraeg ar arwyddion a arddangosir yn eich gweithle yn gywir o ran ystyr a mynegiant	Mae hyn eisoes ar waith		25 Ionawr 2017	Amh	Amh
141	Cadw Cofnodion	Safonau ynghylch cadw cofnodion gan gorff	Rhaid ichi gadw cofnod, mewn perthynas â phob blwyddyn ariannol, o nifer y cwynion yr ydych yn eu cael sy'n ymwneud â'ch cydymffurfedd â'r Safonau	Creu Cofnod Cydymffurfedd â Safonau'r Gymraeg - tabl Excel - sicrhau bod yr holl staff yn gwybod amdano ac yn ei gwblhau fel bo'n briodol		25 Ionawr 2017	RhCB	Ionawr 2017
142	Cadw Cofnodion		Rhaid ichi gadw copi o unrhyw gwyn ysgrifenedig yr ydych yn ei chael sy'n ymwneud â'ch cydymffurfedd â'r Safonau yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy	Creu Cofnod Cydymffurfedd â Safonau'r Gymraeg. Mae hyn eisoes ar waith. Cadw copiau o bob gohebiaeth fel mater o drefn - sicrhau bod y ffolder cwynion yn y Gymraeg yn cael ei hagar ar Yriant O		25 Ionawr 2017	RhCB	Ionawr 2017
143	Cadw Cofnodion		Rhaid ichi gadw copi o unrhyw gwyn ysgrifenedig yr ydych yn ei chael sy'n ymwneud â'r Gymraeg (pa un ai yw'r gwyn yn ymwneud â'r Safonau yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy ai peidio)	Mae hyn eisoes ar waith. Cadw copiau o bob gohebiaeth fel mater o drefn - sicrhau bod y ffolder cwynion yn y Gymraeg yn cael ei hagar ar Yriant O. Ychwanegu at y Cofnod Cydymffurfedd â Safonau'r Gymraeg		25 Ionawr 2017	RhCB	Ionawr 2017
144	Cadw Cofnodion		Rhaid ichi gadw cofnod o'r camau yr ydych wedi eu cymryd i sicrhau y cydymffurfir â'r Safonau Lluoio Polisi yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy	Creu Cofnod Cydymffurfedd â Safonau'r Gymraeg - tabl Excel - sicrhau bod yr holl staff yn gwybod amdano ac yn ei gwblhau fel bo'n briodol		25 Gorffennaf 2017	RhCB	Ionawr 2017
145	Cadw Cofnodion		Rhaid ichi gadw cofnod (yn dilyn asesiadau o sgiliau iaith Gymraeg eich cyflogeion a wnaed yn unol â safon 123), o nifer y cyflogeion sy'n meddu ar sgiliau yn y Gymraeg ar ddiwedd pob blwyddyn ariannol a, phan fo hynny'n wybyddus ichi, rhaid ichi gadw cofnod o lefel sgiliau'r cyflogeion hynny	Cofrestr o sgiliau Cymraeg i'w pharatoi	123	25 Ionawr 2017	RhCB	Ionawr 2017
147	Cadw Cofnodion		Rhaid ichi gadw cofnod o bob asesiad a gynhaliwch (yn unol â safon 132) mewn cysylltiad â'r sgiliau Cymraeg y gallai fod eu hangen mewn perthynas â swydd newydd neu swydd wag	I'w ychwanegu at y Ffurflen Asesu Swyddi Gwag sydd i'w chreu	132	25 Ionawr 2017	RhCB	Ionawr 2017
148	Cadw Cofnodion		Rhaid ichi gadw cofnod, mewn perthynas â phob blwyddyn ariannol, o nifer y swyddi newydd a'r swyddi gwag a gategoreiddiwyd (yn unol â safon 132) fel swyddi sy'n gofyn: (a) bod sgiliau yn y Gymraeg yn hanfodol; (b) bod angen dysgu sgiliau yn y Gymraeg unwaith y penodir rhywun i'r swydd; (c) bod sgiliau yn y Gymraeg yn ddymunol; neu (ch) nad oedd sgiliau yn y Gymraeg yn angenrheidiol	I'w ychwanegu at y Ffurflen Asesu Swyddi Gwag	132	25 Ionawr 2017	RhCB	Ionawr 2017
149	Cyflenwi Gwasanaethau	Corff yn rhoi cyhoeddusurwydd i Safonau Cyflenwi Gwasanaethau - Atodol	Rhaid ichi sicrhau bod dogfen sy'n cofnodi'r Safonau Cyflenwi Gwasanaethau yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy, a'r graddau yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â'r Safonau hynny, ar gael: (a) ar eich gwefan, a (b) ym mhob un o'ch swyddfeydd sy'n agored i'r cyhoedd	Ni fydd rhan (b) yn gymwys. Gellid creu rhestr Safonau - fel arall, gellid lanlwytho'r Hysbysiad Cydymffurfio terfynol gan Gomisiynydd y Gymraeg i wefan y Comisiwn. Rhoi copi o'r Cynllun Pontio hwn ar y Wefan.		25 Ionawr 2017	RhCB / CEO	Gorffennaf 2017
150	Cyflenwi Gwasanaethau	Corff yn cyhoeddi gweithdrefn - Atodol	Rhaid ichi (a) sicrhau bod gennych weithdrefn gwyno sy'n delio â'r materion a ganlyn: (i) sut yr ydych yn bwriadu delio â chwynion ynglŷn â'ch cydymffurfedd â'r Safonau Cyflenwi Gwasanaethau yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy, a (ii) sut y byddwch yn darparu hyfforddiant i'ch staff ynglŷn â delio â'r cwynion hynny; (b) cyhoeddi dogfen sy'n cofnodi'r weithdrefn ar eich gwefan, ac (c) sicrhau bod copi o'r ddogfen honno ar gael ym mhob un o'ch swyddfeydd sy'n agored i'r cyhoedd.	Ni fydd rhan (c) yn gymwys. Polisi a Gweithdrefnau Safonau'r Gymraeg i'w creu, i gynnwys adranau Cwynion; wedi'u cymeradwyo gan y Comisiynydd; a'u cyhoeddi ar y wefan a'r fewnwyd	151	25 Ionawr 2017	RhCB / CEO	Mehefin 2017
151	Cyflenwi Gwasanaethau	Corff yn cyhoeddi trefniadau goruchwyllo, hybu etc. - Atodol	Rhaid ichi (a) sicrhau bod gennych trefniadau ar gyfer (i) goruchwyllo'r modd yr ydych yn cydymffurfio â'r Safonau Cyflenwi Gwasanaethau yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy (ii) hybu'r gwasanaethau a gynigir gennych yn unol â'r Safonau hynny a (iii) hwylyso defnyddio'r gwasanaethau hynny; (b) cyhoeddi dogfen sy'n cofnodi'r trefniadau hynny ar eich gwefan, ac (c) sicrhau bod copi o'r ddogfen honno ar gael ym mhob un o'ch swyddfeydd sy'n agored i'r cyhoedd	Ni fydd rhan (c) yn gymwys. Polisi a Gweithdrefnau Safonau'r Gymraeg i'w creu a'u cyhoeddi	150	25 Ionawr 2017	RhCB / CEO	Mehefin 2017

152	Cyflenwi Gwasanaethau	Corff yn llunio adroddiad blynyddol ynglŷn â Safonau Cyflenwi Gwasanaethau - Atodol	(1) Rhaid ichi lunio adroddiad (adroddiad blynyddol), yn Gymraeg, mewn perthynas â phob blwyddyn ariannol, sy'n delio â'r modd y bu ichi gydymffurfio â'r Safonau Cyflenwi Gwasanaethau yr oeddech o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy yn ystod y flwyddyn honno. (2) Rhaid i'r adroddiad blynyddol gynnwys nifer y cwynion a gawsoch yn ystod y flwyddyn honno a oedd yn ymwneud â'ch cydymffurfedd â'r Safonau Cyflenwi Gwasanaethau yr oeddech o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy. (3) Rhaid ichi gyhoeddi'r adroddiad blynyddol heb fod yn hwyrach na 6 mis yn dilyn diwedd y flwyddyn ariannol y mae'r adroddiad yn ymwneud â hi. (4) Rhaid ichi roi cyhoeddusrwydd i'r ffaith eich bod wedi cyhoeddi adroddiad blynyddol. (5) Rhaid ichi sicrhau bod copi cyfredol o'ch adroddiad blynyddol ar gael (a) ar eich gwefan, a (b) ym mhob un o'ch swyddfeidd sy'n agored i'r cyhoedd	Adroddiad Blynyddol i'w lunio o fewn 6 mis i ddiwedd y flwyddyn ariannol; i'w gymeradwyo gan y Comisiynywyr; i'w gyhoeddi ar y wefan; cyhoeddi'r adroddiad blynyddol i'w gyhoeddi ar y cyfryngau cymdeithasol		Yn flynyddol - erbyn diwedd Medi	RhCB / CEO	
153	Cyflenwi Gwasanaethau	Corff yn rhoi cyhoeddusrwydd i'r modd y mae'n bwriadu cydymffurfio â Safonau Cyflenwi Gwasanaethau - Atodol	Rhaid ichi gyhoeddi dogfen ar eich gwefan sy'n esbonio sut yr ydych yn bwriadu cydymffurfio â'r Safonau Cyflenwi Gwasanaethau yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy	Cyhoeddi fersiwn derfynol o'r Cynllun Pontio ar y wefan		25 Ionawr 2017	RhCB / CEO	Gorffennaf 2017
154	Cyflenwi Gwasanaethau	Corff yn darparu gwybodaeth i Gomisiynydd y Gymraeg - Atodol	Rhaid ichi ddarparu unrhyw wybodaeth y bydd Comisiynydd y Gymraeg yn gofyn amdani sy'n ymwneud â'ch cydymffurfedd â'r Safonau Cyflenwi Gwasanaethau yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy	Gwybodaeth i'w darparu fel bo'r angen		25 Ionawr 2017	CEO	
155	Llunio Polisi	Corff yn rhoi cyhoeddusrwydd i Safonau Llunio Polisi	Rhaid ichi sicrhau bod dogfen sy'n cofnodi'r Safonau Llunio Polisi yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy, a'r graddau yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â'r safonau hynny, ar gael (a) ar eich gwefan, a (b) ym mhob un o'ch swyddfeidd sy'n agored i'r cyhoedd	Ni fydd rhan (b) yn gymwys. Cyhoeddi fersiwn derfynol o'r Cynllun Pontio ar y wefan.		25 Ionawr 2017	RhCB / CEO	Gorffennaf 2017
156	Llunio Polisi	Corff yn cyhoeddi gweithdrefn gwyno	Rhaid ichi (a) sicrhau bod gennych weithdrefn gwyno sy'n delio â'r materion a ganlyn: (i) sut yr ydych yn bwriadu delio â chwynion ynglŷn â'ch cydymffurfedd â'r Safonau Llunio Polisi yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy, a (ii) sut y byddwch yn darparu hyfforddiant i'ch staff ynglŷn â delio â'r cwynion hynny, (b) cyhoeddi dogfen sy'n cofnodi'r weithdrefn honno ar eich gwefan, ac (c) sicrhau bod copi o'r ddogfen honno ar gael ym mhob un o'ch swyddfeidd sy'n agored i'r cyhoedd	Ni fydd rhan (c) yn gymwys. Polisi a Gweithdrefnau Safonau'r Gymraeg i'w creu, i gynnwys adrannau Cwynion; wedi'u cymeradwyo gan y Comisiynywyr; a'u cyhoeddi ar y wefan a'r fewnwyd		25 Gorffennaf 2017	RhCB/ CEO	Ionawr 2017
157	Llunio Polisi	Corff yn cyhoeddi trefniadau goruchwyllo	Rhaid ichi (a) sicrhau bod gennych drefniadau ar gyfer (i) goruchwyllo'r modd yr ydych yn cydymffurfio â'r Safonau Llunio Polisi yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy; (ii) cyhoeddi dogfen sy'n cofnodi'r trefniadau hynny ar eich gwefan; a (b) sicrhau bod copi o'r ddogfen honno ar gael ym mhob un o'ch swyddfeidd sy'n agored i'r cyhoedd	Ni fydd rhan (b) yn gymwys. Polisi a Gweithdrefnau Safonau'r Gymraeg i'w creu ar y wefan		25 Gorffennaf 2017	RhCB / CEO	Ionawr 2017
158	Llunio Polisi	Corff yn llunio adroddiad blynyddol ynglŷn â Safonau Llunio Polisi	(1) Rhaid ichi lunio adroddiad (adroddiad blynyddol), yn Gymraeg, mewn perthynas â phob blwyddyn ariannol, sy'n delio â'r modd y bu ichi gydymffurfio â'r Safonau Llunio Polisi yr oeddech o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy yn ystod y flwyddyn honno. (2) Rhaid i'r adroddiad blynyddol gynnwys nifer y cwynion a gawsoch yn ystod y flwyddyn a oedd yn ymwneud â'ch cydymffurfedd â'r Safonau Llunio Polisi yr oeddech o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy (3) Rhaid ichi gyhoeddi'r adroddiad blynyddol heb fod yn hwyrach na 6 mis yn dilyn diwedd y flwyddyn ariannol y mae'r adroddiad yn ymwneud â hi. (4) Rhaid ichi roi cyhoeddusrwydd i'r ffaith eich bod wedi cyhoeddi adroddiad blynyddol. (5) Rhaid ichi sicrhau bod copi cyfredol o'ch adroddiad blynyddol ar gael (a) ar eich gwefan, a (b) ym mhob un o'ch swyddfeidd sy'n agored i'r cyhoedd	Adroddiad Blynyddol i'w lunio o fewn 6 mis i ddiwedd y flwyddyn ariannol; i'w gymeradwyo gan y Comisiynywyr; i'w gyhoeddi ar y wefan; rhoi cyhoeddusrwydd i'r ffaith bod adroddiad blynyddol i'w gyhoeddi ar y cyfryngau cymdeithasol.		25 Gorffennaf 2017	RhCB / CEO	
159	Llunio Polisi	Corff yn rhoi cyhoeddusrwydd i'r modd y mae'n bwriadu cydymffurfio â Safonau Llunio Polisi	Rhaid ichi gyhoeddi dogfen ar eich gwefan sy'n esbonio sut yr ydych yn bwriadu cydymffurfio â'r Safonau Llunio Polisi yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy	Cyhoeddi fersiwn derfynol o'r Cynllun Pontio ar y wefan		25 Gorffennaf 2017	RhCB/CEO	Gorffennaf 2017
160	Llunio Polisi	Corff yn darparu gwybodaeth i Gomisiynydd y Gymraeg	Rhaid ichi ddarparu unrhyw wybodaeth y bydd Comisiynydd y Gymraeg yn gofyn amdani sy'n ymwneud â'ch cydymffurfedd â'r Safonau Llunio Polisi yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy	Gwybodaeth i'w darparu fel bo'r angen		25 Gorffennaf 2017	CEO	
161	Gweithredu	Corff yn rhoi cyhoeddusrwydd i Safonau Gweithredu - Atodol	Rhaid ichi sicrhau bod dogfen sy'n cofnodi'r Safonau Gweithredu yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy, a'r graddau yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â'r Safonau hynny, ar gael: (a) ar eich gwefan, a (b) ym mhob un o'ch swyddfeidd sy'n agored i'r cyhoedd	Ni fydd rhan (b) yn gymwys. Cyhoeddi fersiwn derfynol o'r Cynllun Pontio ar y wefan .		25 Ionawr 2017	RhCB / CEO	Jul-17
162	Gweithredu	Corff yn cyhoeddi gweithdrefn gwyno - Atodol	Rhaid ichi (a) sicrhau bod gennych weithdrefn gwyno sy'n delio â'r materion a ganlyn: (i) sut yr ydych yn bwriadu delio â chwynion ynglŷn â'ch cydymffurfedd â'r Safonau Gweithredu yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy, a (ii) sut y byddwch yn darparu hyfforddiant i'ch staff ynglŷn â delio â'r cwynion hynny, a chyhoeddi dogfen sy'n cofnodi'r weithdrefn honno ar eich mewnrwyd	Polisi a Gweithdrefnau Safonau'r Gymraeg i'w creu, i gynnwys adrannau Cwynion; wedi'u cymeradwyo gan y Comisiynywyr; a'u cyhoeddi ar y wefan a'r fewnwyd		25 Ionawr 2017	RhCB / CEO	
163	Gweithredu	Corff yn cyhoeddi trefniadau goruchwyllo, hybu etc - Atodol	Rhaid ichi (a) sicrhau bod gennych drefniadau ar gyfer (i) goruchwyllo'r modd yr ydych yn cydymffurfio â'r Safonau Gweithredu yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy, (ii) hybu'r gwasanaethau a gynigir gennych yn unol â'r safonau hynny, a hysbysu defnyddio'r gwasanaethau hynny, a (b) cyhoeddi dogfen sy'n cofnodi'r trefniadau hynny ar eich mewnrwyd	Polisi a Gweithdrefnau Safonau'r Gymraeg i'w creu a'u cyhoeddi ar y wefan a'r fewnwyd		25 Ionawr 2017	RhCB / CEO	
164	Gweithredu	Corff yn llunio adroddiad blynyddol ynglŷn â Safonau Gweithredu - Atodol	(1) Rhaid ichi lunio adroddiad (adroddiad blynyddol), yn Gymraeg, mewn perthynas â phob blwyddyn ariannol, sy'n delio â'r modd y bu ichi gydymffurfio â'r Safonau Gweithredu yr oeddech o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy yn ystod y flwyddyn honno. (2) Rhaid i'r adroddiad blynyddol gynnwys yr wybodaeth a ganlyn (pan fo'n berthnasol, i'r graddau yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â'r Safonau y cyfeirir atynt): (a) nifer y cyflogaion sy'n meddu ar sgiliau yn y Gymraeg ar ddiwedd y flwyddyn o dan sylw (ar sail cofnodion a gadwasoch yn unol â safon 145); (b) nifer yr aelodau o staff a fynychodd gyrsiau hyfforddi a gynigiwyd gennych yn y Gymraeg yn ystod y flwyddyn (ar sail cofnodion a gadwasoch yn unol â safon 146); (c) os cynigiwyd fersiwn Gymraeg o gwrs gennych yn ystod y flwyddyn, y ganran o gyfanswm nifer y staff a fynychodd y cwrs a fynychodd y fersiwn Gymraeg (ar sail cofnodion a gadwasoch yn unol â safon 146); (ch) nifer y swyddi newydd a'r swyddi gwag a hysbyswyd gennych yn ystod y flwyddyn a gategoreiddiwyd fel swyddi sy'n gofyn: (i) bod sgiliau yn y Gymraeg yn hanfodol, (ii) bod angen dysgu sgiliau yn y Gymraeg pan benodir i'r swydd, (iii) bod sgiliau yn y Gymraeg yn dymunol, neu (iv) nad oedd sgiliau yn y Gymraeg yn angenrheidiol (ar sail y cofnodion a gadwasoch yn unol â safon 148); (d) nifer y cwynion a gawsoch yn ystod y flwyddyn a oedd yn ymwneud â'ch cydymffurfedd â'r Safonau Gweithredu yr oeddech o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy. (3) Rhaid ichi gyhoeddi'r adroddiad blynyddol heb fod yn hwyrach na 6 mis yn dilyn diwedd y flwyddyn ariannol y mae'r adroddiad yn ymwneud â hi. (4) Rhaid ichi roi cyhoeddusrwydd i'r ffaith eich bod wedi cyhoeddi adroddiad blynyddol. (5) Rhaid ichi sicrhau bod copi cyfredol o'ch adroddiad blynyddol ar gael: (a) ar eich gwefan, a (b) ym mhob un o'ch swyddfeidd sy'n agored i'r cyhoedd.	Adroddiad Blynyddol i'w lunio o fewn 6 mis i ddiwedd y flwyddyn ariannol; i'w gymeradwyo gan y Comisiynywyr; i'w gyhoeddi ar y wefan; rhoi cyhoeddusrwydd i'r ffaith bod adroddiad blynyddol i'w gyhoeddi ar y cyfryngau cymdeithasol.		25 Ionawr 2017	RhCB/ CEO	
165	Gweithredu	Corff yn rhoi cyhoeddusrwydd i'r modd y mae'n bwriadu cydymffurfio â Safonau Gweithredu - Atodol	Rhaid ichi gyhoeddi dogfen ar eich gwefan sy'n esbonio sut yr ydych yn bwriadu cydymffurfio â'r Safonau Gweithredu yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy	Cyhoeddi fersiwn derfynol o'r Cynllun Pontio ar y wefan		25 Ionawr 2017	RhCB / CEO	
166	Gweithredu	Corff yn darparu gwybodaeth i Gomisiynydd y Gymraeg - Atodol	Rhaid ichi ddarparu unrhyw wybodaeth y bydd Comisiynydd y Gymraeg yn gofyn amdani sy'n ymwneud â'ch cydymffurfedd â'r Safonau Gweithredu yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy	Gwybodaeth i'w darparu fel bo'r angen		25 Ionawr 2017	CEO	
167	Cadw Cofnodion	Corff yn rhoi cyhoeddusrwydd i Safonau Cadw Cofnodion - Atodol	Rhaid ichi sicrhau bod dogfen sy'n cofnodi'r Safonau Cadw Cofnodion yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy, a'r graddau yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â'r Safonau hynny, ar gael: (a) ar eich gwefan, a (b) ym mhob un o'ch swyddfeidd sy'n agored i'r cyhoedd	Ni fydd rhan (b) yn gymwys. Gellid creu rhestr Safonau - fel arall, gellid lanlwytho'r Hysbysiad Cydymffurfio terfynol gan Gomisiynydd y Gymraeg i wefan y Comisiwn		25 Ionawr 2017	RhCB / CEO	
168	Cadw Cofnodion	Corff yn darparu gwybodaeth i Gomisiynydd y Gymraeg - Atodol	Rhaid ichi ddarparu unrhyw gofnodion a gadwasoch yn unol â'r Safonau Cadw Cofnodion yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy i Gomisiynydd y Gymraeg, os bydd y Comisiynydd yn gofyn am y cofnodion hynny	Cofnodion i'w darparu fel bo'r angen		25 Ionawr 2017	CEO	